

СЕКЦІЯ XIV. ФІЛОЛОГІЯ ТА ЖУРНАЛІСТИКА

ПОЕТИЧНА ЗБІРКА СВІТЛАНИ ІМАШЕВОЇ «ОСЯЯННЯ» У СУЧАСНОМУ КОМУНІКАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ

Башманівський Валерій Іванович

ORCID ID: 0000-0001-8589-6077

канд. філол. наук, доцент

Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Сучасний комунікаційний простір активізує зацікавлення реципієнтів літературними творами, що не лише передають емоційний світ автора, а й проєктують читача на глибинне осмислення загальнолюдської та національної тематики. У зазначених аспектах поетична збірка С. Імашевої «Осяяння» стала помітним явищем, адже авторці вдалося гармонійно поєднати індивідуальні переживання з філософським сприйняттям світу, зробити цікаву спробу в осмисленні важливих аспектів життєвого досвіду, домінантами якого виступають любов, духовність, природа і національна ідентичність. Творчість С. Імашевої цікава та неповторна, проте залишається недостатньо дослідженою її збірка «Осяяння». Актуальність цієї студії викликана необхідністю аналізу творчих пошуків поетеси, художніх особливостей та культурної ролі зазначеної збірки, що сприятиме глибшому розумінню її місця в просторі сучасної української поезії.

Літературні пошуки С. Імашевої зацікавлюють глибокою емоційністю, спробами філософського осмислення буття та зосередженню уваги на ролі українських національних традицій у процесі виховання молодого покоління. Однак у контексті наукових досліджень її збірка «Осяяння» поки що не стала об'єктом цілісного аналізу, що, на нашу думку, не сприяє повноцінному осмисленню ідейно-художнього багатства її поетичних творів. Поезія С. Імашевої знаходить відгук серед читачів, що підкреслює її значимість у новітніх літературних пошуках. Обговорення творчих уподобань простежується на сучасних інтернет-платформах, літературно-мистецьких зустрічах. Наприклад, у Facebook, де в групі «Українська поезія і проза» реципієнти активно

обговорюють творчу манеру поетеси, висловлюючи враження та відгуки щодо поетичних образних систем та стильової палітри художньо-мистецького доробку авторки. Поціновувачі творчості письменниці акцентують увагу на її вмінні поєднувати інтимні мотиви з універсальними питаннями людського існування, специфіці мовної образності та ритміки, що формують унікальний поетичний стиль авторки.

Метою статті є спроба вивчення збірки поезій С. Імашевої «Осяяння» шляхом з'ясування тематики, художніх особливостей, визначення її місця в сучасному українському комунікаційному просторі.

Сучасний комунікаційний простір вимагає активних дій для вирішення емоційно-філософських та соціально-екологічних проблем новітнього глобалізованого простору – саме так можна презентувати ідейну основу поетичних текстів, що складають основу збірки «Осяяння». Авторка передає власне сприйняття світу через особисті переживання, охоплюючи теми духовного й морального становлення громадянського суспільства, спрямованого на пошук сенсу життя в умовах технологічного прогресу та скептичного ставлення сучасників до традиційних цінностей. Сама назва збірки є чітким натяком на багатогранну символіку. Адже це не лише процес внутрішнього прозріння та духовного зростання, а й спроба очищення від моральних сумнівів і болю. Збірка «Осяяння» є не лише результатом інтелектуального осмислення, а й процесом очищення та підняття до нового етапу духовного розвитку, прагнення до оновлення та відродження. На нашу думку, «... назва збірки символічна. Внутрішні людські духовні спалахи-світовідчуття відображають складні перипетії наших днів, і лише материнське ставлення до людини, планети, Всесвіту може врятувати людство від грядущих катаклізмів. Саме про це йдеться у віршах, що увійшли до циклу «Слово матері». Трагедії, що сталися, варто глибоко осмислити, зробивши правильні висновки з гірких уроків історії. Як реквієм звучать рядки вірша: «Душі Сотні Небесної у вирій безсмертя летять» [1]. Розглядаючи сучасний глобалізований світ, С. Імашева робить спробу вивчити природу суспільних негараздів, серед яких: «...втрата духовності, материнських почуттів («Матусенько, дала мені життя – то ж не роби, на горе, сиротою»), страхітливі наслідки чорнобильської аварії («Було Полісся – стала мертва зона»), ставлення до рідної мови («Закодована в мові українська співоча душа»), доля

заробітчан («У далекій землі – Ірландії»), минуле і сучасне Житомира («Колише тишу Замкова гора»)» [1]. Поетеса акцентує увагу на питаннях духовної ідентичності людини в умовах руйнації традиційних цінностей та глобальних змін. Теми війни, екологічних катастроф, моральної деградації – це лише кілька з численних аспектів, якими пронизана збірка. Проте осяяння – це символ світла, що проривається крізь бездуховність і аморальність, нівелюючи страхи й сумніви, даруючи впевненість у можливостях внутрішнього зростання індивідуальності та усвідомлення своєї ролі на шляху з минулого в майбутнє. Важливу місію в цьому процесі виконує жінка. Тема материнства не лише символізує любов та опіку – це універсальний образ, що здатен врятувати від душевних катастроф. У циклі «Слово матері» авторка піднімає питання про взаємозв'язок між материнською любов'ю та боротьбою за духовне відродження народу. Не залишає авторка й екологічну тематику. Забруднення довкілля та зміни клімату – це, на думку поетеси, системні кризові явища, що вимагають від людства не тільки технологічних, а й моральних трансформацій. Книга «Осяяння» позначена глибинними символічними образними системами, що одночасно є особистими та універсальними. Домінуючим фактором експресії глибини переживань є символи світла, тіні, матерії, що переплітаються з природними образами, створюючи багатшарову структуру поезії. Світло, що стало основним мотивом збірки, символізує не тільки просвітлення, але й духовне очищення, прагнення до гармонії та відновлення. Поетичні твори увиразнені емоційними та риторичними питаннями, що репрезентують реальний простір, який існує поряд із глибинними романтичними світами та переживаннями ліричного героя. Згаданий прийом дозволяє реципієнту не лише зрозуміти відчуття героя твору, але й відчутти його переживання на собі.

Особливе місце серед художнього доробку займають філологічні уподобання авторки. Тут Світлана Імашева – педагог, який спілкується з сучасною молоддю («Це діти Комп'ютеросвіту – нащадки мої і твої...»), «...учитель української мови – поетично презентує частини мови, прагнучи пробудити інтерес учнів до свого предмета. Водночас ці поезії торкаються наших патріотичних почуттів («Між мов земних космічно так звучить пречисте наше українське слово...») [1].

У поетичних рядках домінує авторське захоплення неповторністю й багатогранністю світобудови. Творчість С. Імашевої є повноцінною

частиною української поезії новітнього періоду, у якому домінують роль відіграють теми ідентичності, національної пам'яті, екології та духовного відродження. Творчий доробок авторки є своєрідним відгуком на соціально-екологічні проблеми, що охоплюють не тільки Україну, але й увесь світ. Вона ставить важливі питання про збереження природних ресурсів, людської гідності та духовного здоров'я нації.

Отже, поетична збірка Світлани Імашевої «Осяння» – це важливий внесок у сучасну українську літературу. У текстах презентується глибока інтелектуальна рефлексія, моральні запитання та емоційна напруга, що дає змогу не лише створювати художні образи, але й пропонувати читачеві відповіді на складні філософські питання, що стосуються буття та місця людини в сучасному комунікативному просторі.

Список використаних джерел:

1. Башманівський В. Рецензія на збірку Світлани Імашевої «Осяння». Житомир: ПП «Рута», 2015. 110 с. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/18792/1/>
2. Імашева С. «Осяння». URL: <https://www.poetryclub.com.ua/getpoem.php?id>
3. Імашева С. Споконвічне. URL: <https://www.vidatiknigu.com.ua/vyjshla-v-svit-knyga-svitlany-imashevoyi-spokonvichne/>